

Uwagi o kształceniu kadr naukowych

Nie ulega wątpliwości, że gdybyśmy mieli odpowiednio przygotowany personel naukowy, nasza praca badawcza w dziedzinie rolnictwa mogłaby być prowadzona znacznie wydajniej, taniej i z większą korzyścią dla produkcji.

Wyszkolenie samodzielnego pracownika naukowego nie jest rzeczą prostą.

Wydaje mi się, że pełnowartościowy pracownik naukowy w dziedzinie rolnictwa musi wykazywać umiejętność samodzielnej pracy badawczej oraz posiadać gruntowną znajomość zagadnień rolniczych i przyrodniczych, teoretycznie i praktycznie znać specjalność, w której pracuje, a także swobodnie posługiwać się literaturą obcą co najmniej w 3 językach (rosyjski, angielski, niemiecki).

Praca w dziedzinie rolnictwa jest o tyle trudna, że na ogół nie dopuszcza do wąskiej specjalizacji, a konieczna jest orientacja zarówno w problematyce rolniczej, jak i w odpowiedniej dziedzinie nauk przyrodniczych czy technicznych.

Na przykład praca w dziedzinie hodowli roślin wymaga gruntownej znajomości genetyki i w ogóle biologii, a praca w dziedzinie statystyki rolniczej wymaga gruntownej znajomości matematyki.

Dlatego sędzę, że w szkoleniu pracowników naukowych trzeba duży nacisk po-

łożyć na gruntowne opanowanie dyscyplin podstawowych, a nie wiem czy w niektórych wypadkach nie byłoby pożądane kończenie dwóch wydziałów (np. rolnictwa i biologii). Sam uzupełniałem swoje wykształcenie rolnicze studiami na Uniwersytecie Warszawskim i wydaje mi się, że było to bardzo pożyteczne.

Sędzę, że należy położyć duży nacisk na znajomość języków w tym stopniu, by móc się swobodnie posługiwać literaturą obcą, gdyż tylko w tym wypadku literatura przedmiotu będzie rzeczywiście dostępna pracownikowi naukowemu.

Wreszcie specjalizacja teoretyczna i praktyczna powinna się odbywać w miarę możliwości w ośrodkach przodujących w danej dziedzinie w nauce światowej.

O ile na danym odcinku brak takich ośrodków w kraju, konieczne jest umożliwienie przynajmniej rocznej specjalizacji zagranicznej. Wydaje mi się, że szeroka akcja stypendiów naukowych dla specjalizacji w czołowych placówkach badawczych zarówno ZSRR i krajów demokracji ludowych, jak i krajów kapitalistycznych powinna ułatwić wyszkolenie nowej kadry naukowców i może przyczynić się do znacznego podniesienia poziomu i zwiększenia wydajności naszych prac badawczych na wielu odcinkach.